

Briuselis, 2021 m. gegužės 28 d.
(OR. en)

9163/21

ESPACE 60
RECH 271
COMPET 427
MI 396
IND 146
ENV 375
EU-GNSS 28
TRANS 333
TELECOM 226
ENER 238
EMPL 262
CSDP/PSDC 282
CFSP/PESC 520

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2021 m. gegužės 28 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8956/21

Dalykas: „Naujasis kosmosas žmonėms“
– Tarybos išvados (priimtos 2021 05 28)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados „Naujasis kosmosas žmonėms“, kurias Taryba priėmė 2021 m. gegužės 28 d. įvykusiame 3797-ame posėdyje.

Tarybos išvados „Naujasis kosmosas žmonėms“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, kuria nustatoma ES kompetencija kosmoso srityje¹;
- 2017 m. gegužės 30 d. Tarybos išvadas dėl Europos kosmoso strategijos, kuriose Komisija ir valstybės narės raginamos dirbti kartu su atitinkamais subjektais siekiant sudaryti palankesnes sąlygas inovacijoms ir su kosmosu susijusioms taikomosioms programoms kurti, verslo galimybėms, informavimo veiklai ir pramonės pajėgumams didinti, įskaitant naujojo kosmoso įmones ir iniciatyvas, MVI, pradedančiąsias įmones ir veiklą plečiančias įmones;
- 2019 m. gegužės 28 d. Tarybos išvadas „Kosmosas kaip sąlygas sudaranti priemonė“, patvirtintas devintajame Kosmoso tarybos susitikime, kuriose pripažįstama, kad kosmoso srityje vyksta didelės permainos: ji auga ir ją formuoja nauji subjektai, pavyzdžiui, naujos kosminės valstybės, o ypač nauji privatieji subjektai;
- 2019 m. lapkričio 29 d. Tarybos išvadas „Kosmoso srities sprendimai tvarumui Arktyje užtikrinti“, kuriose pripažįstamos naujų kosmoso galimybių eros teikiamos galimybės skatinti naujų kosmoso technologijomis grindžiamų paslaugų ir sprendimų užtikrinimą, be kita ko, siekiant patenkinti Arkties poreikius;

¹ Ypač į jos 4 straipsnio 3 dalį ir 189 straipsnį.

- 2020 m. birželio 4 d. Tarybos išvadas „Kosmosas užtikrinant tvarumą Europoje“, kuriose pripažįstama, kad formuojasi vadinamoji naujų kosmoso galimybių era, ir Komisijos prašoma nuodugniai išanalizuoti Europos naujų kosmoso galimybių eros dabartinę padėtį ir ateities perspektyvas bei jos indėlį į Europos ekonomiką, kuris būtų užtikrintas plečiant esamas rinkos galimybes, remiant MVĮ ir startuolius ir atsižvelgiant į naujų subjektų atsiradimą ir naujas permainas;
- 2020 m. lapkričio 11 d. Tarybos išvadas „Gairės dėl Europos indėlio nustatant pasaulinės kosmoso ekonomikos pagrindinius principus“, patvirtintas dešimtajame Kosmoso tarybos susitikime, kuriose pabrėžiama naujojo kosmoso inovacijų strategijos svarba, ypač daug dėmesio skiriant didesnei komercializacijai, konkurencingumui bei veiksmingumui ir bendriems Europos tikslams vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu;
- 2020 m. lapkričio 16 d. Tarybos išvadas dėl perėjimą prie dinamiškesnės, atsparesnės ir konkurencingesnės Europos pramonės spartinančio ekonomikos gaivinimo, kuriose pabrėžiama, kad ES turėtų vykdyti plataus užmojo ir ryžtingą Europos pramonės politiką, kad būtų sukurta tvari, patraukli ir konkurencinga verslo aplinka siekiant išlaisvinti didelį bendradarbiavimo visoje ES perduodamojo poveikio potencialą, kuri apimtų strateginės priklausomybės nustatymą bei mažinimą ir atsparumo didinimą jautriausiose pramonės ekosistemose ir konkrečiose srityse, kaip antai kosmoso srityje;

I Europos kosmoso sektoriaus kontekstas ir dinamika

- 1) MANO, kad kosmoso sektoriuje vyksta spartūs pokyčiai ir sparti plėtotė pasauliniu mastu: tai lemia perversminės technologijos, nauji esamų pajėgumų panaudojimo būdai, komercializacija, kosmoso demokratizacija ir tai, kad kosmosas tampa pelningu sektoriumi, kuriame atsiranda įvairaus dydžio įmonių taikomų naujų verslo modelių;
- 2) ATKREIPIA DĖMESĮ į pastarojo meto dinamiką institucinių ir privačiųjų rinkų konvergencijos link, įskaitant didėjantį pramonės vaidmenį. Todėl kosmoso sektorius tampa atviras naujiems naudotojams ir dalyviams, kurie gali tiekti novatoriškų ir įperkamesnių palydovinių produktų ir paslaugų, taip pat sudaromos sąlygos didesniai šalių, anksčiau nevykdžiusių veiklos kosminėje erdvėje, domėjimuisi kosmosu;
- 3) PRIPAŽĮSTA, kad kosmoso sektorius kuria ir tiria naujas rinkas Europoje ir visame pasaulyje, grindžiamas naujų technologijų plėtra ir į sąnaudų mažinimą orientuotais rinkos metodais, taip pat didesniu lankstumu ir paslankumu, kartu užtikrinant stebėjimo tęstinumą ir antžeminių technologijų bei kosminių sistemų kokybę ir saugumą. Šią dinamiką skatina kitų sektorių technologijų perėmimu grindžiamos inovacijos, didesnė iš ne kosmoso sektorių į kosmoso technologijas ir taikmenas nukreipta kryžmaveika ir naujų taikmenų bei paslaugų atsiradimas pasinaudojant greita skaitmeninių technologijų plėtote ir duomenų apdorojimo sistemų integravimu remiantis, be kitų komponentų, programos „Copernicus“ atviraisiais duomenimis;
- 4) PABRĖŽIA, kokios svarbios yra kosminės technologijos, palydovų duomenys ir kosmoso taikmenos ieškant su klimato kaita susijusios pertvarkos sprendimų ir kokie svarbūs yra pokyčiai, padedantys siekti Paryžiaus susitarime nustatytų tikslų, kartu su Europos žaliojo kurso tikslais ir perėjimu prie holistinio požiūrio į mūsų planetą, kad būtų galima geriau suprasti ir labiau vertinti jos kompleksinį ir sisteminį pobūdį, taip pat aplinkos ir mūsų gerovės, sveikatos ir socioekonominės sistemos tarpusavio sąsajas;

II Europos koncepcija naujojo kosmoso klausimu

- 5) RIPAŽIŠTA, kad dėl sparčių ir nuolatinių pokyčių reikia suformuluoti Europos koncepciją naujojo kosmoso klausimu; PABRĖŽIA naujosios kosmoso industrijos potencialą prisidėti prie bendrų Europos Sąjungos tikslų, be kita ko, prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, ir padėti stiprinti Europos atsparumą. Naujoji kosmoso industrija taip pat prisideda prie kitų viešosios politikos sričių ir daro poveikį Europos visuomenei bei ekonomikai, tenkindama piliečių poreikius;
- 6) PRIPAŽIŠTA, kad reikia bendro sutarimo naujojo kosmoso klausimu, atsižvelgiant į Europos kontekstą, kultūrą ir struktūras. Europos koncepcija naujojo kosmoso klausimu turėtų apimti visą kosmoso vertės grandinę, įtraukiant pradinės, vidutinės ir galutinės grandies segmentus, ir joje turėtų būti numatyta nauja inovacijų ir verslo perspektyva bei pagrindinės sąlygos, kurios padėtų atsirasti naujiems Europos subjektams ir kurti bei susieti kosmoso industrijos ekosistemas visoje Europoje, mažinant reguliavimo ir patekimo į rinką kliūtis, atveriant vertės grandines, keičiant viešųjų pirkimų metodus ir didinant privačiąsias investicijas;
- 7) PRIPAŽIŠTA privačiojo sektoriaus inovacinį pajėgumą, kurį vis labiau skatina privačiosios investicijos, ir tai, koks naudingas jis gali būti Europos kosmoso sektoriaus plėtojimui;
- 8) AKCENTUOJA, kad naujosios kosmoso industrijos Europoje pagrindas yra Europos, nacionalinės ir regioninės ekosistemos; PRIPAŽIŠTA, kad reikia nuoseklaus požiūrio į galutinės grandies segmentą, didinant atvirumą naujiems kosmoso srities subjektams, t. y. MVĮ, vidutinės kapitalizacijos įmonėms, veiklą plečiančioms įmonėms ir startuoliams, tiek ankstyvaisiais, tiek augimo etapais, kartu skatinant su kosmosu susijusį verslumą ir pajėgumų stiprinimo bei paramos priemones, įskaitant finansavimo galimybes kosmoso ekosistemoms visoje Europoje skatinti;

- 9) PABRĖŽIA fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų vaidmenį naujosios kosmoso industrijos labui papildant tradicinę kosmoso industriją, įskaitant našiąją kompiuteriją, dirbtinį intelektą (DI) ir kvantines technologijas, kartu pasitelkiant įvairių technologijų derinimą, sudarant palankias sąlygas sąnaudų mažinimui naujose kosminėse sistemose miniatiūrizuojant ir užtikrinant didesnę kosmoso platformų universalumą, siekiant kokybiškesnių, ekonomiškai efektyvių ir saugių kosmoso technologijomis grindžiamų duomenų, informacijos ir paslaugų; ir AKCENTUOJA naujų technologijų ir projektavimo metodų vaidmenį, be kita ko, kosmoso tyrinėjimo ir kosmoso išteklių naudojimo, taip pat pakartotinio kosmoso platformų naudojimo srityse;
- 10) PABRĖŽIA, kad svarbu tenkinti konkrečius poreikius, susijusius su naujosios kosmoso industrijos subjektų prieiga prie kosmoso, prireikus pasitelkiant pritaikytą ir papildomąją antžeminę infrastruktūrą;
- 11) AKCENTUOJA ES ir valstybių narių vaidmenį tarptautiniame, daugiašaliame kontekste ir naujosios kosmoso industrijos indėlį skatinant kosmoso diplomatiją;
- 12) PABRĖŽIA naujosios kosmoso industrijos sukuriamą vertę visuomenei, ekonomikai ir aplinkai ir tai, kaip kosmoso industrija padeda generuoti naudą aplinkai, visuomenei ir ekonomikai, nes tokia nauda vis labiau priklauso nuo kosmoso įrangos, skirtos telekomunikacijų, navigacijos ir Žemės stebėjimo taikmenoms, o tai reiškia poveikį tvarumui ir žaliajai bei skaitmeninei pertvarkai; ir PABRĖŽIA, kad kosmoso taikmenas, kosmoso technologijomis grindžiamas paslaugas ir palydovų duomenis reikia naudoti vis daugiau, glaudžiai bendradarbiaujant su galutiniais naudotojais, suinteresuotaisiais subjektais visoje kosmoso industrijoje ir visose valstybėse narėse, kad būtų užtikrinta ta nauda aplinkai, visuomenei ir ekonomikai;

III ES programos ir iniciatyvos ir jų indėlis stiprinant naują kosmoso industriją

- 13) PABRĖŽIA, kad dabartiniai kosmoso programų komponentai „Copernicus“, EGNOS ir GALILEO prisideda prie naujosios kosmoso industrijos ir ja naudojasi, kiek tai susiję su palydovų duomenų ir signalų pritaikymu rinkoje, taip pat su informacija, skirta naujoms taikmenoms, produktams ir paslaugoms kurti; ATKREIPIA DĖMESĮ į GOVSATCOM potencialą šioje srityje;
- 14) PRIPAŽIŪSTA, kad veiklos paslaugos atveria galimybių informuotumo apie padėtį kosmose srityse, remiant saugią, patikimą ir tvarią veiklą kosminėje erdvėje ir apsaugant Europos kosmoso infrastruktūrą, kartu atnaujinus ir toliau išplėtojus jautrią sistemą, kosminių objektų ir paslaugų katalogą, kurie šiuo metu užtikrinami per ES SST rėmimo programą; PABRĖŽIA, jog svarbu formuoti Europai skirtą ateities kosmoso eismo valdymo metodą ir orientacinius pasaulinius standartus;
- 15) PABRĖŽIA tradicinių ir novatoriškų viešųjų pirkimų ES programose svarbą, kartu užtikrinant didesnę politikos ir procedūrų atvirumą ir skaidrumą visose tiekimo grandinėse, skatinant startuolių, veiklą plečiančių įmonių, kitų MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonių dalyvavimą;
- 16) PRIMENA Europos kosmoso politikos plėtojimą ir tai, kad svarbu siekti papildomumo ir struktūruoto požiūrio siekiant plėtoti valstybių narių, Komisijos, Europos Sąjungos kosmoso programos agentūros (EUSPA), EKA, kitų įgaliotųjų subjektų ir suinteresuotųjų subjektų tarpusavio sinergijas, remiantis jų kompetencija, vaidmenimis ir atsakomybe, kad būtų kuo geriau pasiektas ES kosmoso programos tikslas naujojo kosmoso srityje;

- 17) PABRĖŽIA, kad reikia skatinti tolesnes ES kosmoso programos sinergijas ir papildomumą su kitomis ES programomis, visų pirma su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra bei inovacijomis, vykdomais programos „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programos, Europos gynybos fondo, programos „InvestEU“, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir Europos struktūrinių ir sanglaudos fondų kontekste, siekiant pritraukti investicijų į kosmoso sektorių, be kita ko, į naujojo kosmoso ekosistemą, kuo efektyviau naudojant viešuosius išteklius, didinant informuotumą apie šių programų teikiamas galimybes naujosios kosmoso industrijos subjektams ir skatinant konkurencingą ir novatorišką Europos kosmoso sektorių;
- 18) PAKARTOJA, jog itin svarbu toliau remti aukšto lygio įgūdžių ugdymą, dalijimąsi žiniomis ir mokymą, kad visur Europoje būtų sukurtos reikiamos kompetencijos, be kita ko, teikiant didesnę paramą šalims, kuriose formuojasi kosmoso pajėgumai, ir skatinant įvairovę šiame sektoriuje, taip pat didinant jaunimo susidomėjimą studijuoti gamtos mokslus, technologijas, inžineriją ir matematiką;

IV Kurti novatorišką, atsparų ir konkurencingą Sąjungos kosmoso sektorių siekiant išnaudoti naujosios kosmoso industrijos galimybes

- 19) PABRĖŽIA, jog itin svarbu, kad pasiūla grindžiami metodai būtų naudojami juos derinant su paklausa grindžiamais metodais, norint puoselėti kosmoso ir ne kosmoso technologijų, paslaugų ir taikmenų kryžmaveiką įvairiose politikos srityse ir įvairiuose sektoriuose – tiek viešajame, tiek privačiajame, – kad būtų skatinamas vertės kūrimas ir pritaikymas rinkoje siekiant saugaus skaitmeninimo ir aplinkos atžvilgiu tvarių sprendimų, laikantis į naudotoją orientuoto požiūrio;

- 20) PRIPAŽĮSTA Europos konkurencingumo naujojo kosmoso srityje svarbą ir poreikį skatinti privačias investicijas bei sustiprinti rinka grindžiamus metodus, kad Europos technologijų kūrėjai, tiekėjai ir paslaugų teikėjai sutvirtėtų, taip pat paramos novatoriškų ir perversminių technologijų ir pramonės pajėgumų plėtojimui svarbą; AKCENTUOJA, kad svarbu užtikrinti Europos strateginių kosmoso vertės grandinių atsparumą, pasitelkiant techninius reglamentus, standartus, viešuosius pirkimus ir finansavimo priemones;
- 21) PABRĖŽIA, kad reikia stiprinti Europos pranašumus, norint užtikrinti, kad kosmoso sektorius būtų novatoriškesnis, atsparesnis ir konkurencingesnis tokiose srityse kaip ypatingos svarbos komponentai, kosmoso technologijomis grindžiamas saugus junglumas, pramonės aljansai mikroelektronikos sferoje ir žaliavos;
- 22) ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad siekdama remti strateginį savarankiškumą prieigos prie kosmoso srityje Komisija ketina prisidėti prie pastangų parengti bendras naujos kartos paleidimo įrenginių, paleidimo technologijų ir infrastruktūros kūrimo veiksmų gaires, glaudžiai koordinuojant veiksmus ir bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, EKA ir pramonės subjektais, kartu laikantis atviros ekonomikos principų;
- 23) PABRĖŽIA, jog svarbu užtikrinti reikiamas sąlygas, būtinas norint skatinti verslumą ir sudaryti palankesnes sąlygas naujų verslo galimybių kūrimui, naujų rinkų augimui ir inovacijų ekosistemoms;
- 24) PABRĖŽIA, kad dabartinė laisvų ir atvirų Žemės stebėjimo duomenų politika padėjo užtikrinti didelę duomenų ir informacijos paklausą ir yra labai svarbi priemonė, padedanti kurti veiksmingą Europos kosmoso industrijos ekosistemą, sudarančią sąlygas rinkai kurti galutinės grandies taikmenas, kuriomis naudotųsi daug įvairių privačiųjų ir institucinių klientų;

- 25) PRIPAŽŪSTA didelės skiriamosios gebos duomenų pasiūlos ir prieinamumo suteikiamas naujas galimybes skatinti Žemės stebėjimo ir DI konvergenciją, kad būtų sudarytos geresnės galimybės teikti sprendimus netechniniams naudotojams, o tai tiesiogiai naudinga Europos piliečiams;
- 26) PABRĖŽIA kosmoso industrijos vaidmenį ir tai, kaip kosmoso technologijomis grindžiami duomenys ir informacija gali padėti įgyvendinti įvairią ES politiką ir būti naudingi Europos duomenų strategijai ir ES iniciatyvoms, pavyzdžiui, iniciatyvai „Tikslas – Žemė“, vykdomai bendradarbiaujant su EKA, Europos vidutinės trukmės orų prognozių centru (ECMWF) ir Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacija (EUMETSAT), bendrai Europos žaliojo kurso duomenų erdvei arba 5G ryšio diegimui ar daiktų interneto naudojimui;
- 27) ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą spręsti kosmoso technologijomis grindžiamo saugaus junglumo pajėgumų, kurie papildytų esamus antžeminius ir povandeninius ryšių tinklus, plėtojimo klausimą;
- 28) PABRĖŽIA kibernetinio saugumo svarbą naujosios kosmoso industrijos sistemoms ir veiklai tiek žemėje, tiek kosmose; ir ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad kibernetinio saugumo sprendimai turi pasaulinės rinkos potencialą, suteikiantį galimybių Europos įmonėms, įskaitant startuolius, MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmones;
- 29) AKCENTUOJA poreikį užtikrinti, kad visi kosmoso sektoriaus subjektai, įskaitant naujosios kosmoso industrijos subjektus, tausiai naudotų kosminę erdvę, vadovaudamiesi atitinkamomis Jungtinių Tautų sutartimis, rezoliucijomis ir laikydamiesi JT Kosminės erdvės taikaus naudojimo komiteto (UNCOPUOS) rekomendacijų ir gairių;

V Europos kosmoso sektoriaus įmonių finansavimas ir augimas

- 30) PABRĖŽIA rizikos kapitalo investicijų svarbą visai naujojo kosmoso ekosistemai; ir PRIPAŽIŠTA, kad reikia plėtoti viešojo finansavimo schemas ir priemones nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis kaip investicijų srities rizikos mažinimo priemonę ir kaip priemonę pritraukti privačiųjų investicijų, kurios papildytų tokias finansines priemones kaip nuosavo kapitalo ir skolos finansavimas startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ankstyvaisiais etapais ir kitoms MVĮ bei vidutinės kapitalizacijos įmonėms augimo etapais, kad didėtų privačiųjų investuotojų skaičius kosmoso rinkų segmentuose ir investuojamo privataus kapitalo sumos;
- 31) PALANKIAI VERTINA iniciatyvą CASSINI (inovacijas kuriančių konkurencingų kosmoso sektoriaus startuolių iniciatyvą), pagal kurią numatytas 1 mlrd. EUR dydžio ES kosmoso sričiai skirtas fondų fondas, visapusiškai pasinaudojant programa „InvestEU“ siekiant sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą, ir šios iniciatyvos vaidmenį didinant startuolių skaičių ES, kuriant inovatyviomis ES kosmoso technologijomis, paslaugomis ir taikmenomis grindžiamas įmones ir spartinant jų augimą bei plėtrą;
- 32) PABRĖŽIA, kad svarbu skatinti valdžios institucijas taikyti viešuosius pirkimus ir ikiprekybinius viešuosius pirkimus inovacinių sprendimų atžvilgiu kaip būdą sudaryti palankesnes sąlygas komercializacijai ir suteikti rinkos postūmį startuoliams, MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms kosmoso industrijos ir palydovų duomenimis grindžiamų skaitmeninių paslaugų sektoriuje;

VI Stebėsena ir vertinimas

- 33) RAGINA Komisiją skatinti reguliarių kosmoso sektoriaus poveikio Europos ekonomikoje vertinimą, atsižvelgiant į esamą darbą, ypatingą dėmesį skiriant naujam kosmosui, ir tuo klausimu parengti metodiką, kuri rodytų, kaip naujasis kosmosas gali būti naudingas piliečiams ir Europos ekonomikai, ir Tarybai reguliariai teikti informaciją;

- 34) AKCENTUOJA, jog svarbu, kad Europos kosmoso technologijų aplinkosauginis pėdsakas būtų įvertintas bendrų išlaidų metodo kontekste (ekonominės, aplinkosauginės, visuomeninės) siekiant pagerinti Europos kosmoso sektoriaus aplinkosauginį veiksmingumą;
- 35) PABRĖŽIA, kad vertinant naujosios kosmoso industrijos poveikį Europos ekonomikoje reikėtų atsižvelgti į keletą kintamųjų, įskaitant sukurtų darbo vietų skaičių, eksportą, investicijų lygį, pardavimus ir pajamas, kad būtų galima susidaryti realų naujojo kosmoso tendencijų ir raidos Europoje vaizdą, kartu sprendžiant visuomenės ir aplinkos uždavinius ir parodant kosmoso industrijos pridėtinę vertę ir jos naudą visuomenei ir piliečių gerovei bei atsparumui;

VII Prioritetiniai veiksmai

- 36) RAGINA Komisiją, koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis, pasiūlyti naujojo kosmoso inovacijų strategiją, kuri apimtų visą vertės grandinę ir galimybes gauti finansavimą, siekiant novatoriško ir konkurencingo Sąjungos kosmoso sektoriaus;
- 37) RAGINA Komisiją ir EUSPA pasitelkiant veiksmų planą sudaryti palankias sąlygas kosmoso paslaugų naudojimui, skatinant kosmoso technologijomis grindžiamų sprendimų taikymą įvairiose ES politikos srityse, ir gerinti ES galutinės grandies kosmoso industrijos konkurencingumą sudarant palankesnes sąlygas galutinės grandies kosmoso taikmenų ir naudotojų klasterių susidarymui visoje Sąjungoje – ypatingą dėmesį skiriant pajėgumų stiprinimui valstybėse narėse, kuriose formuojasi kosmoso pajėgumai, – ir svarstant galimybę, kai tikslinga, parengti normas ir standartus.